

COVID-19 (+) Gebede Acil Sezaryende Anestezi Yönetimi

8. BÖLÜM

Osman KAÇMAZ¹

GİRİŞ

2019 yılının son aylarında Çin'in Hubei eyaletinin Wuhan kentinde nedeni tam olarak belirlenemeyen pnömونيye bağlı ölüm vakalarının artması üzerine yapılan araştırmalar sonucunda bu ölümlerden sorumlu ajan olarak hayvanlarda ve insanlarda enfeksiyona neden olabilen ve insanlar arasında yayılım gösterebilen koronavirüs ailesine ait yeni bir koronavirüs tipi sorumlu tutulmuştur. Ciddi akut solunum sendromu- koronavirüs 2 (SARS-CoV-2) adı verilen ve COVID-19 hastalığına neden olan bu virüs 11 Mart 2020'de Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ) tarafından dünyada pandemi ilan edilmesine neden olmuştur.

Asemptomatik ya da soğuk algınlığı benzeri hafif bir enfeksiyon belirtilerinden ciddi solunum sıkıntısı ve ölüme kadar geniş bir yelpazede hastalığa neden olabilen bu virüsün inkübasyon süresi 2-14 gün olarak bildirilmiştir (1). Sıklıkla ateş, öksürük, dispne, kas ağrısı ve baş ağrısı semptomları ile ortaya çıkar ve özellikle ileri yaş, erkek cinsiyet ve komorbid hastalıklara (diabetes mellitus (DM), kalp hastalıkları, hipertansiyon, HIV gibi) sahip olan olgularda daha sık görülmektedir.

Birçok ülkede virüsten etkilenmiş hastalarla daha iyi ilgilenebilmek, mevcut imkanları ve tıbbi malzemeleri daha verimli kullanabilmek adına elektif cerrahilerin ertelendiği bir dönem de elbetteki gebe hastaların ve sezaryen operasyonlarının farklı bir yeri vardı.

Bu olgu sunumunda kliniğimizde başarılı şekilde uyguladığımız 39 haftalık COVID-19 pozitif bir gebenin acil sezaryen operasyonunun yönetimini ayrıntılı şekilde sunuyoruz.

¹ Uzm. Dr. Malatya Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Anesteziyoloji ve Reanimasyon Kliniği

SONUÇ

COVID-19 enfeksiyonunun gebelerdeki ve yeni doğanlardaki tam olarak aydınlatılmayan etkisi nedeniyle bu hasta grubunda daha dikkatli olunması önem arz etmektedir. Doğumun zamanlaması, doğum şekli, anestezi yöntemi, yeni doğan bakımı, postoperatif bakım gibi konularda ayrıntılı değerlendirme gerekmektedir. Neonatalog ve/veya pediatriğin de dahil olduğu ekip koruyucu sağlık tedbirlerine azami derecede uymalıdır.

KAYNAKLAR

1. World Health Organization. *Global Surveillance for COVID-19 caused by human Infection with COVID-19 Virus. Interim Guidance March 20, 2020.* <https://www.who.int/publications-detail/global-surveillance-for-COVID-19-caused-by-human-infection-with-COVID-19-virus-interim-guidance>. (10 June 2020).
2. United Nations Population Fund. *COVID-19 Technical Brief for Maternity Services April 2020.* 2020. https://www.unfpa.org/sites/default/files/resource-pdf/COVID-19_MNH_guidance_04.pdf. (10 June 2020).
3. Zaigham M, Andersson O. Maternal and perinatal outcomes with COVID-19: A systematic review of 108 pregnancies. *Acta Obstetrica et Gynecologica Scandinavica*; 2020; 99:823-829.
4. Aslan MM, Yuvacı HU, Köse O, et al. COVID-19 and Pregnancy. *Journal of Biotechnology and Strategic Health Research*; 2020; 4:10-13.
5. Yang Z, Wang M, Zhu Z, et al. Coronavirus disease 2019 (COVID-19) and pregnancy: a systematic review. *The Journal of Maternal-Fetal & Neonatal Medicine*; 2020;30:1-4.
6. Parazzini F, Bortolus R, Mauri P, et al. Delivery in pregnant women infected with SARS-CoV-2: A fast review. *International Journal of Gynecology and Obstetrics*; 2020;150(1):41-46.
7. Fan C, Lei D, Fang C, et al. Perinatal transmission of COVID-19 associated SARS-CoV-2: should we worry?. *Clinical Infectious Diseases*; 2021;72:862-864.
8. Guan WJ, Ni ZY, Hu Y, et al. Clinical characteristics of Coronavirus Disease 2019 in China. *The New England Journal of Medicine*; 2020;382:1708-1720.
9. Zhou F, Yu T, Du R, et al. Clinical course and risk factors for mortality of adult inpatients with COVID-19 in Wuhan, China: a retrospective cohort study. *Lancet*; 2020;395:1054-1062.
10. Rasmussen SA, Smulian JC, Lednický JA, et al. Coronavirus disease 2019 (COVID-19) and pregnancy: what obstetricians need to know. *American Journal of Obstetrics and Gynecology*; 2020;222:415-426.
11. Jain K, Alen J, Kumar S, et al. Protocolized approach to a COVID-19 parturient undergoing a cesarean section A case report. *Journal of Anaesthesiology Clinical Pharmacology*; 2020;36:407-410.
12. Zhao S, Ling K, Yan H, et al. Anesthetic Management of Patients with COVID 19 Infections during Emergency Procedures. *Journal of Cardiothoracic and Vascular Anesthesia*; 2020;34(5):1125-1131.
13. Afolabi BB, Lesi FE, Merah NA. Regional versus general anaesthesia for caesarean section. *Cochrane Database Syst Rev.* 2006;(4):CD004350.
14. Breivik H, Norum HM. Regional analgesia risks and benefits. *Tidsskrift for den Norske Lægeforening; Tidsskrift for Praktisk Medicin, ny Raekke*; 2010;130(4):392-397.
15. Dabrowska D, Lock GJ. Staying Ahead of the Curve: Modified Approach to Emergency Caesarean Section Under General Anaesthesia in COVID-19 Pandemic. *Turkish Journal of Anaesthesiology and Reanimation*; 2020; 48(3): 174-179.

16. Chen X, Liu Y, Gong Y, et al. Perioperative management of patients infected with the novel coronavirus: Recommendation from the joint task force of the Chinese Society of Anesthesiology and the Chinese Association of Anesthesiologists. *Anesthesiology*; 2020;132:1307-1316.
17. Türk Anesteziyoloji ve Reanimasyon Derneği. Obstetrik bilimsel kurulun COVID 19 önerileri. (http://tard.org.tr/assets/pdf/Obstetrik_Bilimsel_Kurulun_COVID-19_Onerileri.pdf 18 mart 2020)
18. Bampoe S, Odor PM, Lucas DN. Novel coronavirus SARS-CoV-2 and COVID-19. Practice recommendations for obstetric anaesthesia: what we have learned thus far. *International Journal of Obstetric Anesthesia*; 2020;43:1-8.
19. Zhong Q, Liu YY, Luo Q, et al. Spinal anaesthesia for patients with coronavirus disease 2019 and possible transmission rates in anaesthetists: retrospective, single-centre, observational cohort study. *British Journal of Anaesthesia*; 2020;124:670-675.
20. Ural SG, Tör İH. Analysis of Preferences in Cesarean Anesthesia During the COVID-19 Pandemic Period: Retrospective, Single Center Study. *Journal of Anesthesiology and Reanimation Specialists' Society*; 2021;29(2):125-131.
21. The Australian and New Zealand Intensive Care Society. COVID-19 Guidelines Version 1. 2020. <https://www.anzics.com.au/wp-content/uploads/2020/03/ANZICS-COVID-19-Guidelines-Version-1.pdf>. (22 May 2020).